

Kainuun liitto

Kainuun strategiset valinnat maakuntaohjelmassa 2018 - 2021

MH 28.8.2017

Jouni Ponnikas

Kainuun liitto

23.8.2017

Kainuun tunnuspiirteitä

Kainuun liitto

- **Kainuun erityispiirteet**
 - Metsäisyys (metsämaata 8,4 % koko Suomesta)
 - Maaseutumaisuus ja väljä asutus (maaseutualueella asuvien osuus 54,7 % (koko Suomessa 29,5), taajama-aste 73,8 % (koko Suomessa 85,4 %))
 - Luonnonvarapohjainen tuotantorakenne
 - läkäs väestö
- **Tunnuslukuja**
 - Väestö 74803 (m: 37564, n: 37239) (31.12.2016)
 - 1,5 % Suomen väkiluvusta
 - Väkiluku vähentynyt n. 20 % kolmessakymmenessä vuodessa
 - Kajaanissa asuu jo yli puolet Kainuun väestöstä
 - Kokonaisnettomuuton näkökulmasta Kainuu menettänyt eniten nuoria asukkaita

23.8.2017

Kainuun työpaikkakehitys

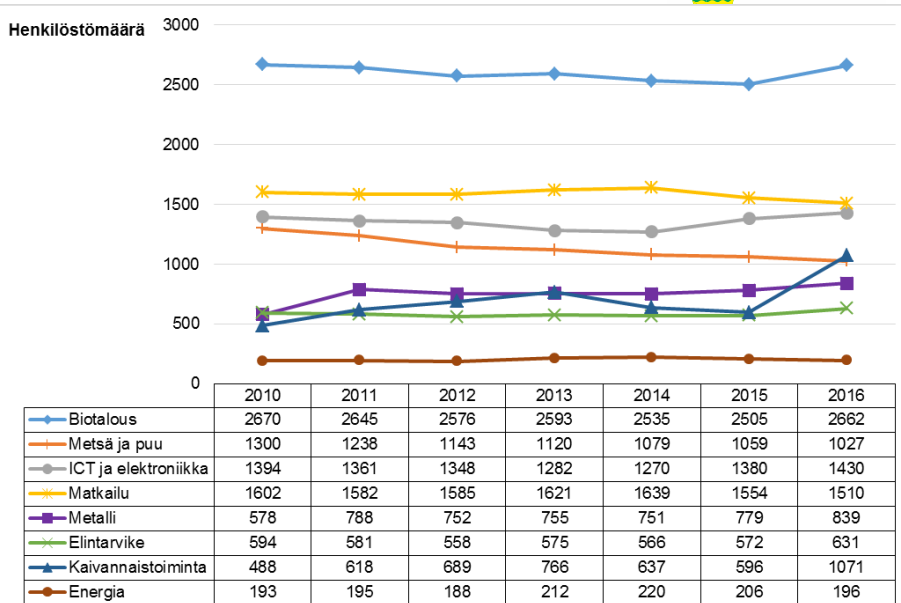

Julkisen ja yksityisen sektorin työpaikat vähentyneet

- Vuonna 2010 oli työpaikkoja Kainuussa 29 080, joista julkisen sektorin työpaikkoja 35,1 % (10 214 työpaikkaa) ja yksityisen sektorin työpaikkoja 64,9 % (18 866 työpaikkaa).
- Vuonna 2014 työpaikkojen määrä oli vähentynyt 2322 (8 %) 26 758:een. Julkisen sektorin työpaikkoja oli vuonna 2014 35,9 % ja yksityisen sektorin työpaikkoja 64,1 % kaikista työpaikoista.
- **Julkiselle sektorilla on vähentynyt 2010 luvulla (2010 – 2014) 604 työpaikkaa ja yksityisellä sektorilla 1718 työpaikkaa**
- **Viimeisimmät suhdannetiedot (2015 – 2017) viittaavat siihen että työpaikkojen väheneminen on pysähtynyt / muuttunut kasvuksi – hyvää käännettä vahvistettava!**

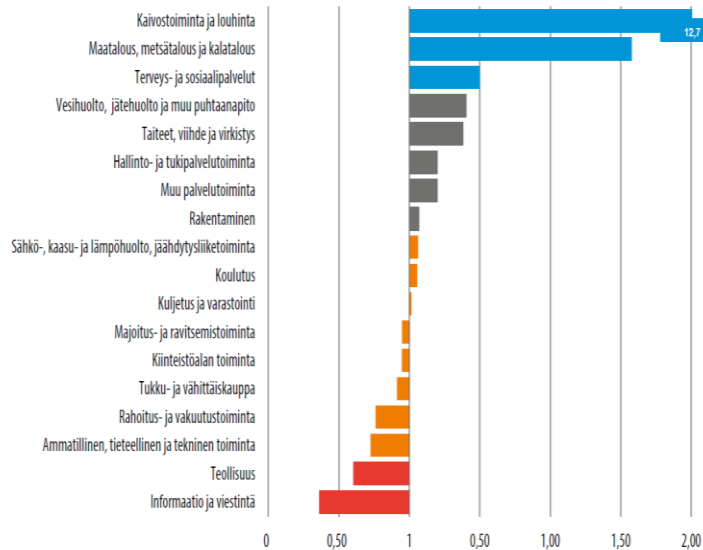
23.8.2017

Elinkeinoklustereiden henkilöstömäärän kehitys Kainuussa 2010-2016

Kainuun alueellinen erikoistuminen

Kuva A: Sijaintiosamäärät ylimmällä TOL-tasolla

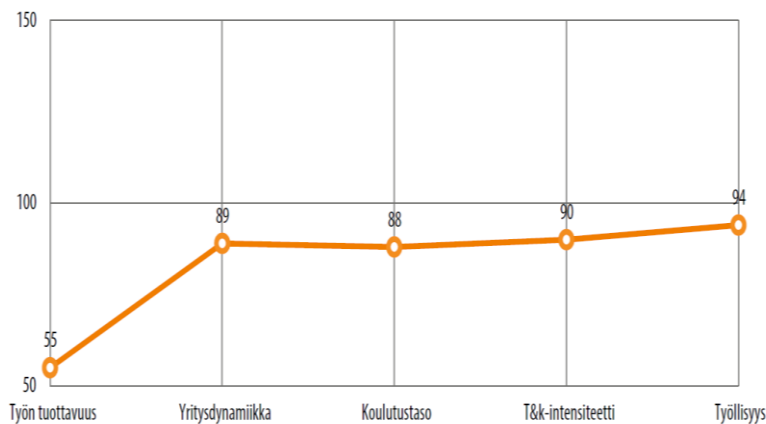
23.8.2017

Kainuun alueellinen erikoistuminen

Työn tuottavuus Kainuussa heikkoa: vähän teollisia työpaikkoja; **Indeksi 100 = mediaanimaakunta.**

Kuva E: Kilpailukykyprofiili

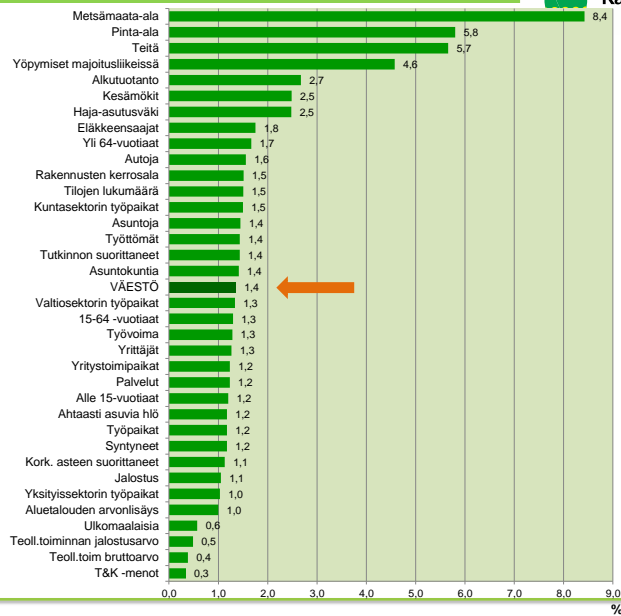

23.8.2017

Kainuun maakuntaprofiili: piirteiden prosentiosuus koko maan määristä. Tiedot ovat vuosilta 2014-2016

Kainuun liitto

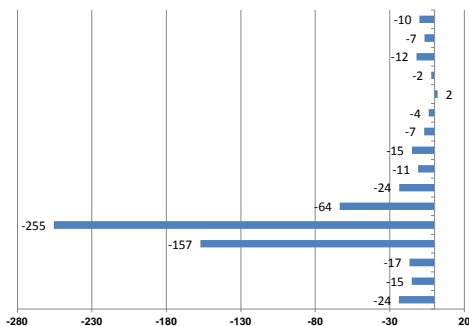
23.8.2017

Väestökehityksen avaintekijät: koulutus- ja työmahdollisuudet

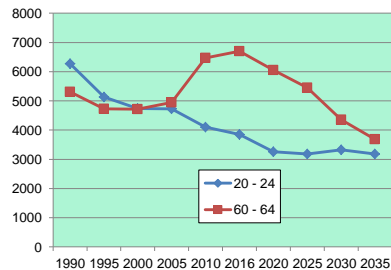

Kainuun liitto

Kokonaisnettomuutto Kainuussa ikäryhmittäin 2005-2015, henkilöä keskimäärin vuodessa

Kuva. Kainuun tulo- ja lähtömuuttajat ikäluokittain vuosina 2005-2015 (Tilastokeskus)

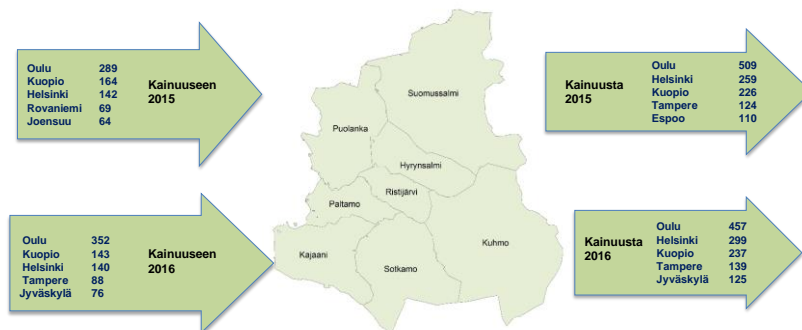

Kuva. Työmarkkinoille tuleva/poistuva ikäluokka (TK 2016, Vaala ei mukana)

1. Kainuu menettää nuorta väestöä koulutus- ja työmahdollisuuksien rajallisuuden vuoksi
2. Kainuussa eläköityminen lisää työvoiman tarvetta pitkälle 2020-luvulle

23.8.2017

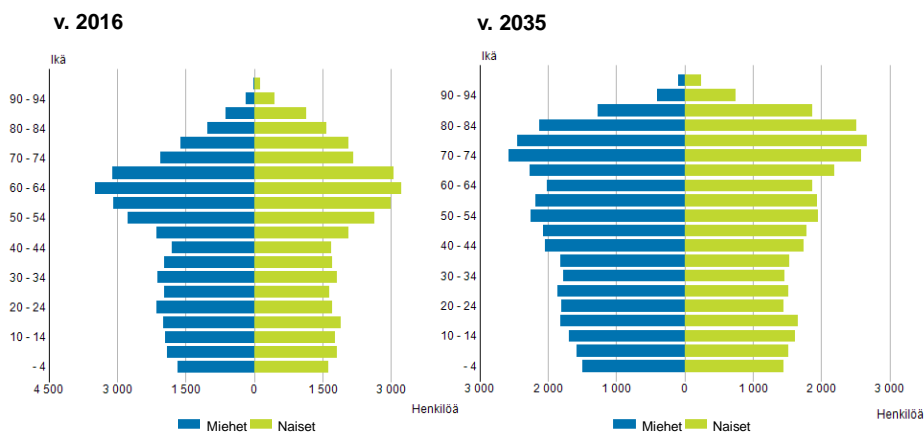
Muuttoliike Kainuuseen ja Kainuusta 2015 ja 2016 (Ouluun mennään ja Oulusta tullaan)

Lähde: Tilastokeskus

23.8.2017

Kainuun ikärakenne 5-vuotisryhmittäin vuonna 2016 & ennuste vuodelle 2035

(Tilastokeskus 2017).

23.8.2017

Kainuun alueelliset kehitysnäkymät 1/2017: Elinkeinoelämä / Työllisyys

- Kainuun talous on kääntynyt positiiviseen suuntaan
- Yritysten liikevaihdot kasvavat (kaivannaistoiminta, metalli-, ICT- ja elektroniikkaklusteri, matkailu- ja elintarvikeklusteri)
- Teollisuudelta positiivisia viestejä
 - Erytisesti kaivosteollisuus, puutuoteteollisuus ja bioenergian hyödyntäminen.
- PK-yrityksillä toiveikkaat suhdannenäkymät
- Osaavan työvoiman saannin ongelmat lisääntymässä
- Työttömyys on laskenut yhdenjaksoisesti 8/2015 alkaen nopeammin kuin missään muualla Suomessa
- Rakenteellinen työttömyys on pienentynyt
- Työllisyysaste on kasvanut selvästi (62,4 %)
- Työvoiman kohtaanto-ongelma kärjistyy

Yritysten liikevaihto Kainuussa vahvalla kasvu-uralla

Taulukko 8 Pienyritysten liikevaihdon muutos (%) kaikilla toimialoilla maakunnittain ja vuosineljänneksittäin vuosina 2014–2016. (Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu. Käytetyt tilastoluokat: A-X)

KAIKKI TOIMIALAT	2014				2015				2016		
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
Ahvenanmaa	2,1	-2,6	-1,3	3,2	6,8	6,8	4,5	4,9	0,1	1,0	3,1
Etelä-Karjala	0,7	-1,0	-4,5	-6,1	-4,8	-5,2	-3,9	-1,9	-3,2	2,7	1,8
Etelä-Pohjanmaa	1,1	0,1	-0,9	-0,6	1,3	-3,1	-1,1	-0,1	-1,0	5,0	3,4
Etelä-Savo	0,2	-1,9	-1,8	-1,5	0,3	-0,2	0,5	0,8	-1,5	2,6	-1,7
Kainuu	1,0	-0,6	-4,6	-2,9	1,1	-0,9	1,6	3,0	-2,0	4,2	4,6
Kanta-Häme	2,1	-0,2	-1,2	-0,6	-0,7	-1,0	1,6	4,5	0,5	5,3	2,2
Keski-Pohjanmaa	1,8	-2,6	-2,5	-4,6	-0,3	1,0	1,2	1,0	-2,6	2,2	1,0
Keski-Suomi	1,5	-0,2	0,0	-0,3	0,9	1,5	4,3	5,2	3,9	6,8	3,6
Kymenlaakso	-1,8	-3,3	-3,4	-3,4	-2,2	-3,4	-1,3	-1,7	-1,4	3,3	1,4
Lappi	2,0	0,8	0,3	2,2	2,3	2,5	3,6	4,3	3,5	1,3	1,9
Pirkanmaa	2,2	1,0	-0,8	0,3	2,6	2,7	4,2	4,0	1,8	4,6	3,1
Pohjanmaa	3,0	0,1	-0,7	0,1	1,9	1,8	1,9	0,5	-2,1	-0,1	0,3
Pohjois-Karjala	-0,6	1,4	-1,1	1,1	2,4	-1,5	1,3	0,8	-1,7	2,4	0,0
Pohjois-Pohjanmaa	0,8	-0,7	0,7	-0,2	3,4	2,5	2,8	4,5	2,9	5,8	3,8
Pohjois-Savo	-0,3	-1,2	-1,5	-1,9	2,4	-1,1	0,8	1,8	-0,9	3,8	3,3
Päijät-Häme	0,7	-0,9	-1,5	-0,3	2,4	2,7	1,7	3,7	0,1	3,1	3,2
Satakunta	2,7	-0,5	-2,1	-0,7	-1,3	-0,1	1,1	0,9	1,9	2,7	-0,1
Uusimaa	0,6	0,3	0,4	1,5	3,6	3,2	4,5	5,7	2,6	5,5	5,7
Varsinais-Suomi	0,7	-0,8	-1,8	-1,3	1,6	2,2	3,6	6,4	3,9	5,7	4,5

Yritysten liikevaihto Kainuussa vahvalla kasvu-uralla

Taulukko 9 Pienyritysten liikevaihdon muutos (%) teollisuuden toimialoilla maakunnittain ja vuosineljänneksittäin vuosina 2014–2016. (Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu. Käytetyt tilastoluokat: BCDE)

TEOLLISUUS	2014				2015				2016		
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
Ahvenanmaa	5,1	0,2	-10,5	-2,2	2,0	4,2	5,6	-2,1	-5,8	0,5	0,0
Etelä-Karjala	-7,2	-6,3	0,0	0,6	7,2	5,2	-1,8	-1,3	-1,7	2,8	3,2
Etelä-Pohjanmaa	0,2	-0,5	-0,5	-0,3	6,9	-1,4	-1,7	-2,5	-4,1	2,6	3,3
Etelä-Savo	-1,6	-4,1	3,4	5,7	3,9	4,6	0,2	3,6	1,6	4,1	2,8
Kainuu	-1,1	-1,9	-11,9	-2,4	-2,6	-1,3	2,5	-7,4	-0,4	9,9	22,9
Kanta-Häme	-3,6	-4,8	-3,8	-5,6	0,2	-1,8	-2,0	0,9	0,1	3,1	4,4
Keski-Pohjanmaa	0,2	-4,8	-3,5	-4,3	-0,1	4,3	5,9	-5,9	-2,3	-5,7	-2,0
Keski-Suomi	1,6	-0,7	4,1	2,7	0,4	3,9	4,1	2,2	3,9	5,8	1,2
Kymenlaakso	1,1	1,7	-4,9	4,4	3,9	-1,7	4,2	1,5	-1,0	5,1	7,6
Lappi	-2,3	-2,8	1,3	7,2	8,4	10,5	4,3	3,8	3,4	3,0	0,5
Pirkanmaa	0,0	-3,6	-5,1	1,0	-0,4	-0,7	0,3	-0,6	0,0	6,2	2,8
Pohjanmaa	6,8	1,9	-0,7	4,5	1,0	4,6	6,4	5,6	0,7	1,8	1,8
Pohjois-Karjala	-4,2	3,6	-0,1	2,9	1,9	-2,8	10,6	0,1	1,6	4,0	-5,3
Pohjois-Pohjanmaa	-1,2	-1,4	1,3	0,4	4,8	0,4	0,8	0,1	1,1	7,1	1,9
Pohjois-Savo	-0,7	1,2	1,5	-3,5	6,1	-1,7	-1,0	0,8	-1,7	7,3	7,1
Päijät-Häme	-3,0	-4,6	-5,0	-6,1	0,3	1,5	-6,6	4,1	-4,0	0,7	5,9
Satakunta	-0,3	-0,7	-1,7	1,2	-2,3	-1,1	0,5	0,4	4,7	2,4	-0,9
Uusimaa	0,8	-2,7	-4,2	-1,0	0,9	4,8	6,6	4,1	2,8	8,4	7,8
Varsinais-Suomi	4,9	-2,3	-4,7	-3,3	-1,7	-1,3	2,8	7,4	4,1	7,4	5,9

23.8.2017

Lähde: Maakuntien suhdannekatsaus 2017

Kainuun maakuntakuva

23.8.2017

Kainuun kehittämisen painopisteet 2018–2021 (maakuntaohjelma 2018–2021)

1) **Kasvua** yrittäjyydestä, innovaatioista ja kansainvälisyydestä

2) **Kainuun vahvuuksiin liittyvät kärkialat:**

Biotalous

Kestävä kaivannaisala

Matkailu

Teknoliateollisuus

Nämä toimialat saavat erityishuomiota elinkeinojen kehittämisessä, mutta vaikuttavia kohteita kehitetään toimialasta riippumatta.

3) **Saavutettavuutta** älykkäillä liikkumISRatkaisuilla ja sähköisillä palveluilla sekä toimivalla aluerakenteella

Tavoitehakuista alueellista yhteistyötä ja kansainvälistymistä

4) **Hyvinvointia** työstä, terveyden edistämisestä ja yhteisöllisyydestä

5) **Vetovoimainen maakunta – positiivinen viestintä**

23.8.2017

Kainuun elinkeinojen kehittämisen yhteiset kehittämistavoitteet 2018 - 2021

Seuraavat tavoitteet ovat yhteisiä Kainuun elinkeinojen kehittämiselle yleensä toimialoista riippumatta sekä kaikille Kainuun kärkitoimialoille:

- Maakuntaan saadaan uusia teollisia ja palvelualan investointeja
- Kainuun vetovoima yritysten toimintaympäristönä ja investointikohteena paranee
- Osaavan työvoiman saanti turvataan koulutuksella ja rekrytoinnilla
- Kainuun vetovoima työ- ja asuinpaikkana paranee
- Raaka-aineiden jalostus Kainuussa lisääntyy
- Kainuussa tehtyjen tuotteiden ja palvelujen jalostusarvo kasvavat
- Kainuun alue-bkt kasvaa nopeammin kuin koko maassa keskimäärin
- Alueen elinkeinoelämä monipuolistuu ja alueen resilienssi (kyky toipua äkillisistä muutoksista) vahvistuu

23.8.2017

Kasvua yrittäjyydestä, innovaatioista ja kansainvälisyydestä

Kainuun liitto

Kehittämistavoitteet	Kainuun alue-bkt kasvaa nopeammin kuin koko maassa keskimäärin	Osaavan työvoiman saanti turvataan	Kainuuseen teollisia ja palvelualan investointeja	Kainuuseen veturi-yrityksiä
Strategiset toimenpiteet	Kainuuseen uusia kasvuyrityksiä	Työvoimatarpeiden ennakointi	Yleinen aktiivinen ja jatkuva investointien houkuttelu	Houkutellessaan uusia toimialavetureita
	Olemassa olevien yritysten kasvu nopeutuu	Tarvittavan perus- ja täydennyskoulutuksen järjestäminen	Erilliset hankkeet ja niihin tarvittavat investoinnit	Kehitetään olemassa olevia yrityksiä toimialavetureiksi
		Työvoiman aktiivinen ja jatkuva rekrytointi ja työllistäminen	Kehitetään Kainuun vetovoimaa investointikohteena	Veturiyritysten ympärille liike-toimintaekosysteemejä
		Kehitetään Kainuun vetovoimaa		Osaamiskittymien kehittäminen
23.8.2017				

Kasvua yrittäjyydestä, innovaatioista ja kansainvälisyydestä

Kainuun liitto

Kehittämistavoitteet	Kainuun koulutustarjonnan monipuolistaminen	Vähähiiliseen talouteen siirtyminen
Strategiset toimenpiteet	Kasvu- ja rakennemuutosalojen koulutuksen määrän ja laadun kehittäminen	Uusiutuvan energia käytön lisääminen, erityisesti öljyn korvaaminen uusiutuvalla paikallisella energialla
	Koulutusketjujen kehittäminen	Biotalouden kehittäminen (tuotantoa ilman fossiilisia raaka-aineita)
		Energiätehokkuuden kehittäminen (Energiätehokkuussopimukset Kainuun kuntiin) Ympäristövastuullisuuden vahvistaminen
		Biopolttoaineiden jalostusta ja käyttöä lisää Kainuuseen
23.8.2017		

Kainuun liitto

KAINUUN ÄLYKKÄÄN ERIKOISTUMISEN PAINOTUKSET 2018-2021

TEKNOLOGIA-TEOLLISUUDEN INNOVAATIOT:	LUONNONVARA-ALAN INNOVAATIOT:	HYVINVOINTI- JA TERVEYSALAN INNOVAATIOT:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Mittaustekniikka 2. Pelit, simulaattorit ja datakeskukset 3. Metalliteollisuus 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alan teollisuuden prosessi- ja ympäristömonitorointi 2. Metsäbiotalous, ruoka ja sininen biotalous 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktiiviteettimatkailu 2. Terveys, liikunta ja urheilu

LÄPILEIKKAAVAT TEEMAT JA TAVOITTEET KAIKILLA ”ÄES” OSAAMISALOILLA:

1. Kehitystä vauhdittavien teknologiasovellusten (KET) tuominen tuotekehitykseen ja valmistukseen
2. Robotiikan, automaation ja data-analysoinnin hyödyntäminen
3. Kiertotalouden uudet ratkaisut ja sovellukset
4. Vähähiilisyys-, resurssitehokkuus- ja ilmastonmuutoksen hillinnän innovaatiot

INVESTOINTEJA, YRITYKSIÄ, OSAAMISTA JA TEKNOLOGIAA ALUEELLE, VIENNIN JALOSTUSASTEEN JA VOLYYMIN KASVATTAMINEN

23.8.2017

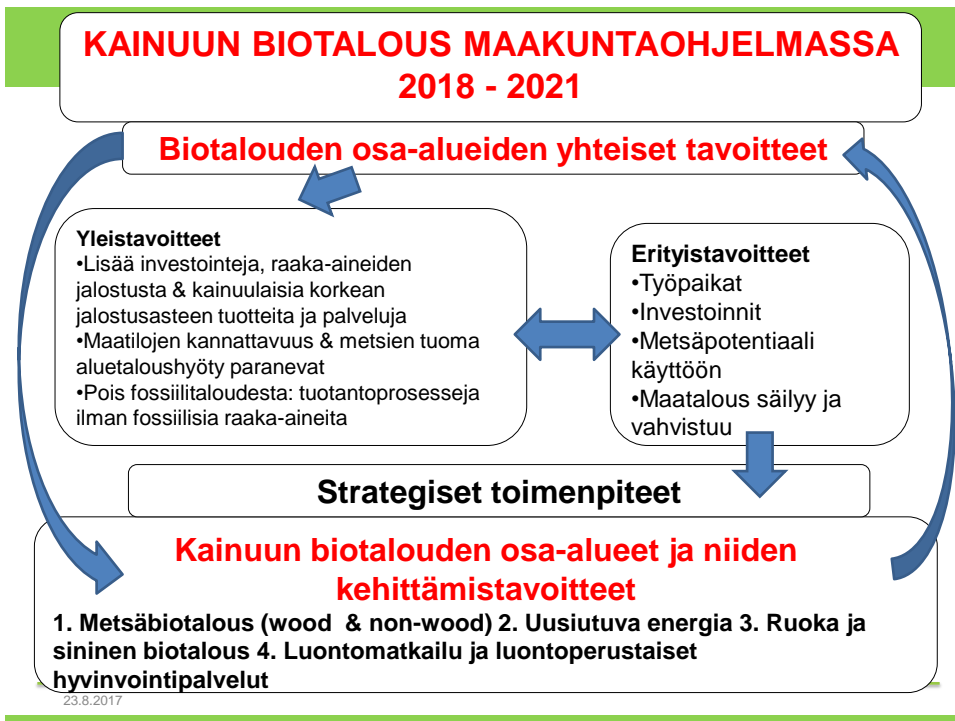

Kainuun liitto

Kainuun elinkeinotoiminnan kärjet:

- **Biotalous**
- **Kestävä kaivannaisala**
- **Matkailu**
- **Teknologiateollisuus**

23.8.2017

Kainuun biotalous

 Kainuun liitto

Kehittämistavoitteet	Vähintään 2 biotalouden teollista investointia v. 2021 mennessä	Kainuuseen veturi-yrityksiä ja toimialavetureita (julkinen sektori)	Lisää puun ja metsien hyödyntämistä
Strategiset toimenpiteet	Erilliset hankkeet (erityisesti KCF, ST1 & Kantola) ja niihin tarvittavat investoinnit	Kehitetään olemassa olevia organisaatioita toimialavetureiksi (LUKE, Hossa, ST1, Kantola)	Kasvatetaan Kainuun metsien hakkuumääriä: puuta jalostukseen Kainuussa mutta myös maakunnan ulkopuolelle.
	Yleinen aktiivinen ja jatkuva investointien houkuttelu	Houkutellaan uusia toimiala-vetureita (KCF)	Lisätään metsien käyttöä virkistykseen ja palvelujen tuotantoon
	Kehitetään Kainuun vetovoimaa investointikohteena	Veturiyritysten ympärille liiketoimintaekosysteemejä	

23.8.2017

Kainuun biotalous

Kainuun liitto

Kehittämistavoitteet	Raaka-aineiden jalostus Kainuussa lisääntyy	Osaavan työvoiman saanti turvataan	Kainuuseen biotalouden teollisia investointeja
Strategiset toimenpiteet	Lisää uusiutuvia luonnonvaroja jalostavia yrityksiä Kainuuseen	Työvoimatarpeiden ennakointi	Yleinen aktiivinen ja jatkuva investointien houkuttelu
	Tuotannon sivuvirtojen tuotekehitystä ja tuotantoa lisätään, uusia yrityksiä sivuvirtojen jalostukseen	Tarvittavan perus- ja täydennyskoulutuksen järjestäminen	Erilliset hankkeet ja niihin tarvittavat investoinnit
	Kainuun biotalouden T&K&I – toiminnan ja koulutuksen vahvistaminen (Kainuuseen biotalouden koulutusohjelma)	Työvoiman aktiivinen ja jatkuva rekrytointi ja työllistäminen	Kehitetään Kainuun vetovoimaa investointikohteena
		Kehitetään Kainuun vetovoimaa	

23.8.2017

Kainuun biotalous

Kainuun liitto

Kehittämistavoitteet	Ilman fossiilisia raaka-aineita toimivia tuotantoprosesseja	Maatilojen toiminnan kannattavuus paranee	Biotalouden liiketoimintakosysteemit vahvistuvat	Infrastruktuurin kehittäminen
Strategiset toimenpiteet	Osana liiketoimintakosysteemejä kehitetään ilman fossiilisia raaka-aineita toimivia tuotantoprosesseja	Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman ja Kainuun ELY-keskuksen maaseutuohjelman toimeenpano	Veturiyritysten ympärille yritysten, T&K&I organisaatioiden ja julkisen hallinnon yhteistyötä: tuotannon sivuvirroista tuotteita ja palveluita	Tiestön ja rautateiden (ja terminaalien) kehittäminen niin ettei infrastruktuurin heikko kunto estä raaka-aineiden saantia ja alan kasvua

23.8.2017

Kainuun Kestävä kaivannaistoiminta

Kainuun liitto

Kehittämistavoitteet	Kaivosten toiminnan jatkuvuus ja kaivoshankkeiden tuotannon käynnistyminen	Varmistetaan alan koulutetun työvoiman saatavuus
Strategiset toimenpiteet	Lupaprosessien sujuvuuteen ja sosiaalisen hyväksyntään vaikuttaminen	Koulutusta ja tutkimusta vahvistetaan KAMK:n, CEMIS:n ja MITYn laboratorioissa
	Edunajamisen toimenpiteet, rahoituksen hankinnan tukeminen	Insinöörikoulutusta jatketaan Kajaanin ja Lapin amk:n yhteistyönä
	Tarvittavien selvitysten tekeminen	Koulutustarpeita seurataan reaaliaikaisesti
		Rekrytointiosaamiseen tukea ja ennakkointia
23.8.2017		

Kainuun Kestävä kaivannaistoiminta

Kainuun liitto

Kehittämistavoitteet	Kaivannaisalasta kansainväliset kriteerit täyttävä kestävä kehityksen teollinen klusteri	Kaivannaisklusteri kaksinkertaistaa työpaikkamääränsä (2017-2021). Liikevaihto kasvaa 50 % (2017-2021).
Strategiset toimenpiteet	Avainteknologioita kehitetään kansainvälisen tason huippuosaamiseksi ja vientituotteiksi	Kainuun kaivosalan tuotannon jalostusarvon nostaminen
	Kaivannaisvesien ja -jätteiden hallinnan ja siihen liittyvien monitorointi- tai peli- ja simulaattoriteknologioiden hyödyntäminen	Uusia tuotteita ja tuotantomenetelmiä kaivosteollisuuden sivuvirroista (mm. Cleantech –tuotteet)
	Tuetaan kaivoshankkeita houkuttelevina investointikohteina	Isojen kaivosten ja hankkeiden toimintaedellytysten tukeminen
	Ylimaakunnallinen ja kansainvälinen yhteistyö	
23.8.2017		

Teknologiатеollisuus

Kainuun liitto

Kehittämis-tavoitteet	Uusien yritysten ja kasvuyritysten määrän lisääminen ja kasvun vauhdittaminen	Alalla jo toimivien yritysten kasvun tukeminen	Kainuuseen teollisia ja palvelualan investointeja
Strategiset toimenpiteet	Yrityskiihdyttämö- ja hautomotoiminta erityisesti KAMKn KAO:n ja KYKn yhteydessä (erityisesti peliteollisuus ja eUrheilu)	Osaamisen kehittäminen ja kasvun pullonkaulojen ratkaisu	Yleinen aktiivinen ja jatkuva investointien houkuttelu
	Kasvuyritysten houkuttelu ja juurruttaminen Kainuuseen,	Kasvua Kainuuseen - toimintamallin kehittäminen	Erilliset hankkeet ja niihin tarvittavat investoinnit, erityisesti uusia datakeskus-investointeja
	Aloittaneiden yritysten kasvun tukeminen, uusia isoja asiakkuuksia yrityksille	Uusien ja isompien asiakkuuksien saaminen alueella toimiville yrityksille	Kehitetään Kainuun vetovoimaa investointi-kohteena
	Kehityksen ennakointi sekä toimialan uudistuminen ennakoivasti & kannattavasti	Liiketoimintaekosysteemien ja kumppanuuksien vahvistaminen	Alueen potentiaalin markkinointi yhteistyössä

23.8.2017

Teknologiатеollisuus

Kainuun liitto

Kehittämis-tavoitteet	Kainuuseen veturiyrityksiä	Osaavan työvoiman saanti turvataan	Kainuun ICT- ja datakeskusklusterin strateginen kehittäminen
Strategiset toimenpiteet	Houkuttellaan uusia toimialavetureita	Työvoima-tarpeiden ennakointi	Alalle laajan osallistavan prosessin kautta kehittämisstrategia
	Kehitetään olemassa olevia yrityksiä toimialavetureiksi	Tarvittavan perus- ja täydennys-koulutuksen järjestäminen	Liiketoimintaekosysteemi Kainuussa olevien palvelinkeskus-toimintojen ympärille.
	Veturiyritysten ympärille liiketoimintaekosysteemejä	Työvoiman aktiivinen ja jatkuva rekrytointi ja työllistäminen	Kehitetään tuotantoa ja palveluja kasvaviin kysyntöihin
	Osaamiskeskittymien kehittäminen toimialavetureiksi / toimialaveturien ympärille	Kehitetään Kainuun vetovoimaa (erityiskohteena nuoret asiantuntijat)	

23.8.2017

Matkailu

Kainuun liitto

Kehittämis-tavoitteet	Kainuun matkailun kasvu (kotimaa & kv) 5 % / vuosi	Osaavan työvoiman saanti turvataan	Kainuuseen matkailun investointeja
Strategiset toimenpiteet	Tarjonnan (aktiviteetit, majoitus, ym. palvelut) uudistaminen matkailun kysynnän muutoksia ennakoiden	Työvoima-tarpeiden ennakointi	Yleinen aktiivinen ja jatkuva investointien houkuttelu
	Markkinoiden kasvattaminen ja kasvun tukeminen (viestintä, markkinointi, myynti & yhteistyö)	Tarvittavan perus- ja täydennys-koulutuksen järjestäminen	Erilliset hankkeet ja niihin tarvittavat investoinnit
	Digiloikka asiakkaiden tavoittamiseksi ja ostamisen helpottamiseksi	Työvoiman aktiivinen ja jatkuva rekrytointi ja työllistäminen	Kehitetään Kainuun vetovoimaa investointi-kohteena
	Matkailupaketit ja niiden markkinointi yritysten yhteistyönä	Kehitetään Kainuun vetovoimaa	

23.8.2017

Kainuun liitto

Saavutettavuutta älykkäillä liikkumiskäytöksillä ja sähköisillä palveluilla sekä toimivalla aluerakenteella

Tavoitehakuista alueellista yhteistyötä ja kansainvälistymistä

23.8.2017

Saavutettavuutta uusilla liikkumisratkaisulla ja sähköisillä palveluilla			
Kehittämis-tavoitteet	Kainuun sisäinen ja ulkoinen saavutettavuus, saavuttavuuden mielikuva, sekä matka- ja kuljetusketjujen sujuvuus paranevat	Kainuun tietoliikenteellinen saavutettavuus ja nopeiden yhteyksien alueellinen kattavuus toteutuvat	Kajaanin lentoasemasta kehittyvä hinnoittelultaan ja aikatauluiltaan kilpailukykyinen lentoasema. Kajaanin lentoaseman matkustajamäärä kasvaa (vuoteen 2021 mennessä vähintään 100 000 matkustajaa / vuosi)
Strategiset toimenpiteet 2018-2021	Etelä- ja Itä-Suomen yhteyksien nopeuttaminen Pohjois-Suomen yhteyksien vahvistaminen osana kansallista ja kansainvälistä liikenneverkkoa Rajaylitysluokituksen ja Venäjän yhteyksien parantaminen Energiatalouden verkostojen ja infrastruktuurin kehittäminen • Kajaanin lentoaseman toiminta kehittyä	Tietoliikenteellisesti hyvän aseman ja toimintavarmojen tehokkaiden sisäisten sekä ulkoisten tietoliikenneyhteyksien varmistaminen	Yhteistyö lentoyhtiöiden ja muiden toimijoiden kesken Kv. matkailijamäärän lisääminen
	23.8.2017		

Saavutettavuutta uusilla liikkumisratkaisulla ja sähköisillä palveluilla			
Kehittämis-tavoitteet	Itä- ja länsisuuntaiset kv. liikenneyhteydet kehittyvät	Kainuun vahva ja mahdollisimman itsenäinen asema liikennejärjestelmän suunnittelussa ja päätöksenteossa varmistuu (tuleva maakuntahallinto). Suunnitteluvaiheen yhteistyö kumppanuusalueiden kanssa vahvistuu.	Kainuun tarpeet ja olosuhteet (laaja alue, pitkät etäisyydet, vähäiset liikennevirrat) huomioidaan liikennepalvelujen järjestämistä koskevissa päätöksissä
Strategiset toimenpiteet 2018-2021	Etelä- ja Itä-Suomen yhteyksien nopeuttaminen Rajaylitysluokituksen ja Venäjän yhteyksien parantaminen	Liikennejärjestelmän asiantuntemusta vahvistetaan ja yhteistyötä maakunnan sisällä ja sen rajojen yli tehostetaan. • Aktiivinen ote päätöksentekoon vaikuttamisessa.	Liikennejärjestelmän asiantuntemusta vahvistetaan ja yhteistyötä maakunnan sisällä ja sen rajojen yli tehostetaan. • Aktiivinen ote päätöksentekoon vaikuttamisessa.
	23.8.2017		

Toimiva aluerakenne		
Kehittämis-tavoitteet	Torjutaan luonnon monimuotoisuuden köyhtymistä ja ympäristö tilan heikkenemistä sekä otetaan mahdollisimman laajasti uusiutuvat energiat käyttöön	Kainuussa on tarjolla useita viihtyisiä ja toimivia asumisvaihtoehtoja ja Kainuun vetovoimaisuus elinkeinojen sijoittumispaikkana vahvistuu
Strategiset toimenpiteet 2018-2021	Raaka-ainevarojen hyödyntäminen ja energiatehokkuus Vähähiilisyys ja energia- ja ympäristöosaamisen kehittäminen	Kestävä alue- ja yhdyskuntarakenne <ul style="list-style-type: none"> Hyödynnetään monipuolisesti Kainuun erilaisia asumisen- ja yritysten sijoittumisvaihtoehtoja olemassa olevat rakenteet huomioon ottaen
23.8.2017		

Toimiva aluerakenne			
Kehittämis-tavoitteet	Valmistuu ajantasaisia, kysyntää vastaavia, ennakoivampia ja mahdollistavia kaavoja (erityisesti yleiskaavoja)	Otetaan käyttöön tehokkaat ja tarkoituksenmukaiset tietoliikenneyhteydet	Olemassa olevien rakenteiden kustannustehokas käyttö sekä paikallisten tarpeiden ja olosuhteiden ymmärtäminen rakentamisen ohjauksessa (joustavuus)
Tavoitteen strategiset toimenpiteet 2018-2021	Kestävä alue- ja yhdyskuntarakenne <ul style="list-style-type: none"> Maankäytön suunnittelun osaamisen ja voimavarat turvataan (esim. aluearkkitehti tai muu yhteistyö) 	Paikasta riippumattomien työ-, koulutus- ja muiden toimintojen kehittäminen	Hyödynnetään monipuolisesti Kainuun erilaisia asumisen- ja yritysten sijoittumisvaihtoehtoja olemassa olevat rakenteet huomioon ottaen
23.8.2017			

Tavoitehakuista alueellista yhteistyötä ja kansainvälistymistä

Kehittämistavoitteet	Kainuun kansainvälisen tunnettuuden lisääminen sekä maakunnan vientikaupan arvon kasvu, kainuulaisten toimijoiden kansainvälisen verkottumisen laajeneminen ja kansainvälisen kehittämisrahoituksen sekä investointien saaminen maakuntaan	Maahanmuuton lisääntyminen sekä vieraiden kielten ja kulttuurien osaamisen vahvistuminen	Ulkomaalaisten matkailijoiden määrä Kainuussa kasvaa, kainuulaisten yritysten vienti ulkomaille lisääntyy, kainuulaiset yritykset laajentavat toimintaansa ulkomaille ja kansainväliset yritykset sijoittavat toimintojaan Kainuuseen sekä uusien kansainvälisesti toimivien yritysten määrä Kainuussa kasvaa.
Tavoitteen strategiset toimenpiteet 2018-2021	Kv tiedotus ja markkinointi, yritysten viennin edistäminen sekä kansainvälinen T&K&I - yhteistyö	Aktiivinen (työperäisen) maahanmuuton edistäminen, Maahanmuuttajien integroinnin ja kotouttamisen vauhdittaminen, Vieraiden kielten ja kulttuurien koulutuksen ja asiantuntijuuden vahvistaminen	Painotetaan yritysten kehittämisessä kv-yhteistyötä sekä kv-asiakkuuksien ja viennin kasvattamista

23.8.2017

Hyvinvointia työstä, terveydestä ja yhteisöllisyydestä

Kehittämisen taustaoletus

- Kansalaisten terveys- ja hyvinvointieroihin sekä eriarvoisuuden taustalla oleviin rakenteellisiin syihin, kuten koulutus- ja osaamistasoon, työllisyyteen, työssä jaksamiseen, tulotasoon ja toimeentuloturvaan vaikuttamalla voidaan parhaiten lisätä kansalaisten hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja aktiivisuutta sekä kaventaa väestöryhmien välisiä sosioekonomisia eroja.

23.8.2017

Hyvinvointia työstä, terveydestä ja yhteisöllisyydestä

Kainuun liitto

Kehittämistavoitteet	Kainuulaisten terveydentila ja toimintakyky kohentunut, hyvinvointi kasvanut, väestöryhmien väliset terveyserot kaventuneet alueen sisällä ja ero koko maahan verrattuna kaventunut	Kokonaisvaltainen kehittämisote ja toimivat kumppanuudet terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi
Strategiset toimenpiteet	Panostaminen terveyden edistämiseen yhteistyössä kuntien kanssa, hyvinvointia edistäviin valintoihin sekä elämäntapoihin kannustaminen	Palvelujen yhteissuunnittelun vahvistaminen
	Alueellinen hyvinvointikertomus maakunnallisen ja kunnallisen hyte –työn ohjaajaksi	Sektorirajat ylittävän yhteistyön lisääminen ja tiivistäminen
	Tarpeen mukaiset palvelut oikea-aikaisesti ja asiakkaita tyydyttävästi, hoitotakuun 100 % toteutumisen varmistaminen, digitalisaation hyödyntäminen palvelutuotannossa ja palvelujen saavutettavuuden varmistamisessa	Hyvinvointikertomus-prosessi, jossa kumppanuusosapuolet mukana
	Ennakointi- ja arviointimenetelmien hyödyntäminen päätöksenteossa ja käytön kehittäminen	
	Asiakkaiden valinnanvapauden mahdollistaminen	

23.8.2017

Hyvinvointia työstä, terveydestä ja yhteisöllisyydestä

Kainuun liitto

Kehittämistavoitteet	Työllisyysasteen nousu, työttömyyden väheneminen ja nuorten työelämään kiinnittyminen sujuvaa	Kainuulaisten jaksaminen työssään pidempään (parantunut työkyky)	Onnistunut maahanmuuttajien kotoutuminen (integroituminen)
Strategiset toimenpiteet	Pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen monialaisella ja –ammattillisella yhteistyöllä ja siihen liittyvän osaamista kehittäminen	Työn ja perhe-elämän yhteensovittamisen helpottaminen/kehittäminen	Suunnitelmallisen, nopean ja tehokkaan kotouttamisprosessin toteutus, kotouttamisen osaamisen vahvistaminen
	Nuorten yksilöllisten työllistymispolkujen rakentaminen (kainuulainen nuorisotakuu) ja nuorten työelämävalmiuksien vahv.	Työelämän laadun ja siihen sisätyvien tekijöiden (yritysten liiketoiminnot, johtamien, esimiestyö, ammattiosaaminen) kehittäminen	Yhteisten tavoitteiden mukaan, toimijoiden kesken laaditun, kotouttamis-/integroitumishjelman toteutus
	Koulutuksesta valmistumisen ja työpaikan löytymisen nivelvaiheen tukeminen		Valmiuksien parantaminen ottaa töihin maahanmuuttajia / ulkomaista työvoimaa
	Vaikuttaminen nuoriin jo varhaisessa vaiheessa (valintojen merkitys, yrittäjyyskasvatus, työhön kasvaminen)		

23.8.2017

Hyvinvointia työstä, terveydestä ja yhteisöllisyydestä

Kehittämis-tavoitteet	Kainuu on turvallinen ja kainuulaisten turvallisuuden tunne vahvistunut	Kainuulaisten yhteisöllisyys ja osallisuus paranevat	Äänestysaktiivisuus aiempaa korkeampi
Strategiset toimenpiteet	Turvallisuus- ja varautumissuunnittelu, sekä toteutus yhdessä alueen toimijoiden asukkaiden kanssa	Kansalaisten sosiaalisen aktiivisuuden tason nostaminen	Kansalaisten, etenkin nuorten aktiivisen osallistumisen ja kansalaisuuden tukeminen
	Palvelujen (erityisesti sote) saatavuuden ja saavutettavuuden varmistaminen	Kansalaiset ja kansalaisryhmät mukaan ottavien menettelytapojen ja kannustavien menettelytapojen ja toimintakulttuurien luominen	Politiikka -termin ja päätöksentekoprosessien avaaminen (uutena maakuntavaali), viestinnän ja vuoropuhelun kehitt.
	Hajautetut ratkaisut palvelujen tuotannossa	Osallisuuden toimintamallien kehittäminen ja kokeilut, laajempi käyttöönotto (uudet välineet kuten some)	
	Yhteistyö alueiden kesken	Lähiyhteisöjen syntymisen vahvistaminen	
		Järjestöjen toimintaedellytysten kehittäminen	

23.8.2017

Vetovoimainen maakunta

Kehittämis-tavoitteet	Kainuun positiivinen ja vetomainen maakuntakuva vahvistuu	Uusia asukkaita Kainuuseen	Kainutlaatuisuus välitty entistä vahvemmin julkisuuteen	Kainuulaisten positiivinen kuva omasta maakunnasta vahvistuu
Strategiset toimenpiteet	Kainuun vahvuudet, onnistumiset ja menestystarinat rohkeasti ja terävästi laajaan mediajulkisuuteen	Tavoitetaan muuttoaktiiviset nuoret ikäluokat sekä Suomessa että ulkomailla.	Tuetaan luontaisiin vahvuuksiin perustuvia uusia ja uudistuvia palveluja ja tapahtumia	Lähikulttuurin tuotteistamisen ja yhteisöllisyyden vahvistaminen
	Kansallinen ja kv. viestintä ja markkinointi	Osaavan työvoiman rekrytointitoimet	Tuetaan kainuulaisuutta heijastavia luovia aloja ja sisältöjen kehittämistä	Kansallinen ja kv. viestintä ja markkinointi

23.8.2017

Kysymyksiä MH:lle 28.8.2017

Kainuun liitto

- Miten hyvin alustavat kehittämissuunnitelmat osuvat maakunnan kehittämistarpeisiin?
- Pitäisikö joitain tavoitteita muuttaa? Mitä ja miten?
- Puuttuuko tavoitteista jotain olennaista? Mitä?

23.8.2017
